

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 29

21. července 2013

Cena: 8 Kč

80 LET HUSOVA SBORU V OSTRAVĚ-POLANCE NAD ODROU

V sobotu 6. července jsme se sešli v Husově sboru v Polance, abychom si při slavnostní bohoslužbě připomněli živý odkaz víry jak našeho milého svědka Páně Mistra Jana Husa, tak odkaz našich předků v náboženské obci, kteří přesně na den před osmdesáti lety slavnostně otevřeli tento Boží stánek. Netřeba obsáhle připomínat, jak tehdy ke stavbě nového sboru došlo. Dělo se to obdobně jako všude jinde. Panovalo obrovské nadšení, touha mít vlastní chrám, kde by se lidé mohli modlit a chválit Boha. Představitelé církve se snažili sehnat vhodný pozemek, dostatek peněz, elán a obětavost členů byla samozřejmostí. Současná rada starších přistoupila k tomuto významnému výročí zodpovědně a věnovala přípravám potřebný čas i energii. Vyplatilo se. Ing. Pavel Král, předseda RS, sestavil malý Pamětní almanach, ve kterém stručně popisuje stavbu Husova sboru, vývoj duchovní správy, připomíná pěvecký sbor, varhaniky i další aktivity jako koncerty či sbírky šatstva a čtenář se dozví také např. o nové rampě vybudované v roce 2008, která umožňuje přístup do kostela hendikepovaným návštěvníkům, i těm s dětskými kočárky. Mottem almanachu je verš „Budut' bydliti v stánku tvém navěky, schráním se v skrýši křídel tvých...“ (Ž 61,5)

Husův sbor byl dostavěn ve slohu venkovského kostela, který působí zvenku i zevnitř pěkně a úhledně. Nechybí zde obraz Pána Ježíše, slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, nástěnná malba Jana Husa v Kostnici či Jana Amose Komenského loučícího se s drahou vlastí. Asi největší raritou je malý zvon nacházející se ve věžičce sboru, jelikož jde o nejstarší datovanou památku v Polance. Ulil jej Kašpar Koerber ve Vratislavi L.P. 1733 a ze zrušené zámecké kaple jej daroval církvi tehdejší majitel zámku. Od roku 1993 pravidelně zvoní každé poledne a při bohoslužbách. V letošním roce se podařilo provést výměnu živého plotu okolo kostela za kovový (s finančním příspěvím městského obvodu) a uskutečnit nutné úpravy v kanceláři, která je součástí sboru (díky obětavé práci br. Zdeňka Bílého). Nyní již k výše zmiňované slavnostní bohoslužbě. Vedl ji bratr biskup Mgr. et MUDr. Rudolf Göbel, jemuž patří poděkování, že přijal pozvání v takto exponovaný den. Ihned po závěrečném požehnání musel spěchat, aby včas dorazil do Prahy na tradiční bohoslužbu z Betlémské kaple. Promluvu měl na text z Matoušova evangelia 5. kapitoly „Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské. Blaze vám, když vás budou tupit a pro-

následovat...“ Připomněl odvahu a živou víru Mistra Jana Husa i těch, kteří v těžkých dobách budovali sbory Církve československé. Neváhal ani dodat, že se ona evangelní slova sice dobře poslouchají, ale když v našich životech přijdou těžkosti, tak se spíše místo pokorného přijetí a smíření ptáme: Proč právě já? Na konci kázání všechny vyzval, abychom se společně pomodlili Husovu modlitbu z Kostnice „Věrný Kriste, táhni nás, slabé lidi, za sebou...“ Vzpomněli jsme na zesnulé členy rad starších, pěveckého sboru, dobrodince a duchovní. Také jsme předali

Děkovný list sestřím Jaroslavě Bílé a Anně Neuvirtové za celoživotní obětavou práci pro církev. Po bohoslužbě vystoupila křesťanská hudební skupina Karneol z Kormorní Lhotky. Byli jsme velice mile překvapeni poutavým aranžmá písní a kvalitním projevem. Z našeho zpěvníku zazněla v jejich podání např. píseň č. 29 *Slyš, Pán Ježíš tebe volá; proč jen otálíš?* Bylo to pohlazení po duši a velmi důstojné zakončení oficiálního programu svátečního dopoledne. Atmosféru a opravdové přátelství mezi lidmi dokumentovalo i to, že se hned nerozprchli, ale při

malém pohoštění zůstali, aby spolu sdíleli pocitu radosti i vděčnosti. Děkujeme tedy Pánu, že nám umožnil prožít tak požehnaný den. Na závěr nezbyvá než vyslovit přání, aby se v Husově sboru i nadále scházelo dostatek obětavých věřících, kteří budou věrně zachovávat odkaz víry svých předků a nebudou litovat času a námahy pro zvelebování tohoto Božího stánku. Všem, kdo v těchto důstojných prostorách budou hledat oporu, pomoc, víru, lásku i naději, vyprošujeme Boží milost a požehnání. Za náboženskou obec v Polance **Tomáš Chytil, farář**

Návštěva pražského biskupa v Kostnici

Bratr biskup David Tonzar s novým primátorem Kostnice dr. Burchardtem 6. července v Domě česko-německého přátelství v Kostnici u Husova kamene.

Setkání u Husova kamene v Kostnici s curyšskou obcí a sestrou farářkou Rajmanovou vysvěcenou ještě br. biskupem Skalickým.

Výročí v Kunčicích pod Ondřejníkem

Také náboženská obec v Kunčicích pod Ondřejníkem si letos připomíná významné výročí - 85 let trvání budovy svého sboru. Po založení Církve československé husitské se v Kunčicích bohoslužby konaly venku u dřevěného kříže na pozemku starosty. Sbor byl vystavěn s velkým nadšením a pracovním úsilím věřících naší církve z celého okolí. Vše jen z peněz, které mezi sebou vybrali, bez příspěví od státu nebo církve. Stavba stojí uprostřed obce, blízko římskokatolického kostela a hřbitova. Na pohled působí jednoduše. Průčelí s vchodem směřuje k cestě, na zdobném štítu je umístěn znak církve. Dominantu tvoří osmiboká věžička s kupolí a dvouramenným křížem na vrcholu. Uvnitř jsou dvě řady lavic, vlevo od vstupu je kolumbárium, vpravo schody vedoucí na kůr. Sbor je jedinečný svou původní lidovou výmalbou. Jednoduché ornamenty květů zdobí všechny zdi i dřevěnou galerii u vstupu. Její originalitu zvýrazňuje figurální výmalba za oltářem zdůrazňující Ježíše Krista, Marii Magdalskou, Mistra Jana Husa, Jana Žižku z Trocnova a Jana Amose Komenského. Autorem je frenštátský malíř samouk, Jan Bartoš, otec akademického malíře Břetislava Bartoše. Ve sboru je výborná akustika, mohla by se zde pořádat hudební vystoupení i přednášky. Bohoslužebné shromáždění připomínající významné události se koná tuto neděli 21. července za účasti sestry emeritní biskupky Mgr. Jany Šilerové, která zde působila jako farářka od roku 1983 do roku 1985.

MELANCHTHON, DÜRER A EKUMENA

Člověk doma schraňuje zajímavé programy, prospekty z cest a letáky, s tím, že si je jednou přečte, třeba až bude v penzi, jak říkávají i staří penzisté. A ještě k tomu přátelé přihazují věci, co sami dovezli. Moje kamarádka navštívila nedávno v Brettenu Melanchthonův dům a přivezla mi pěknou brožurku. Ne všichni mají po ruce učebnici či internet, tak alespoň životní data významného humanisty: *Žil v letech 1497–1560, učil na univerzitě ve Wittenbergu až do své smrti a je tam pohřben po Lutherově boku.* Na titulní straně skládačky je perfektně vyvedené neogotické průčelí domu, nejspíše z konce předminulého století. Krásné, ale poněkud sterilní. Odolávám pokušení odložit prospekt na skládku zajímavostí, na

které patrně nebude už vůbec nikdy čas, a otevřu ho – shodou okolností – na stránce se slavnou mědirytinou, portrétem Philippa Melanchthona z ruky jeho přítele Albrechta Dürera. Už jsem ji musela někdy vidět. Všichni jsme se o tom významném humanistovi učili a nikdo nemůže popřít, že na jeho základech spočívá nejen dílo Lutherovo, ale i Komenského a že má živý přesah do dnešní doby v podobě vyznání víry evangelických církví. Ale to je taková zvláštní věc. Člověk třeba slyší nějakou skladbu desetkrát, a pojednácté ho najednou neuvěřitelně osloví. Tak jsem okouzleně zírala na poloprofil učence, filozofa a přítele slavného malíře a nemohla jsem se nabažít. Geniální portrét je jako geni-

ální básnický obraz nebo hudební dílo, které dokážou ve zkratce zprostředkovat mnohovrstevnatý dojem, na nějž nestačí žádná faktografie. Dürerovi se podařilo zachytit lehký úsměv na tváři teologa a učence, který nepochybně není dán nějakým veselým zážitkem, ale pramení v laskavosti duše. Je známo, že Melanchthon (vlastním jménem Schwarzerdt) založil první německé gymnázium a že vzdělávání, podobně jako u našeho Jana Amose, bylo jeho výraznou prioritou. Já si myslím, že veliký pedagog Comenius, jenž má ulici v každém holandském maloměstě a je milován všude, kde působil, určitě také uměl povzbudit žáky vlídným úsměvem, a to navzdory všem osobním *Pokračování na straně 3*

Nepropadejme negaci

Zastávám takový názor, že objeví-li se nějaká krize, nejlepší řešení je nedělat nic a tiše těžké období přetrpět, počkat než pomine – dokud se Bůh neslituje a nesešle nové požehnání. Ono se dnes velmi často hovoří o globální dluhové krizi, ale ruku na srdce: ta nás netrápí, dokud se bída nedotkne i nás samotných. A když už jsme v tom, ptám se: „Kde hledáme naději?“

Ve svém životě i v práci se neustále setkávám s lidmi, kteří se do problémů dostávají především proto, že si nedokáží odříci něco málo ze svého životního standardu. Všimněte si kolik našich bližních nedokáže přestat jezdit autem, ačkoliv vlakem by je to vyšlo levněji; přitom nespíchájí a nic těžkého nevezou. Zamýšlím se nad tím, zda lidé opravdu potřebují tolik pití, jídla, cigaret, alkoholu, chytrý mobil s internetem či „výhodné“ životní pojištění. Možná nás žene touha po úspěchu, který pro mnohé spočívá v materiálním dostatku a v pohodlí, které konzumní společnost nabízí. Ovšem je tato touha správná? Sáhne v krizi raději k bezva půjčce nebo k modlitbám? Budeme brblat na poměry nebo oddané přetrpíme svých sedm let hubených s vírou, že jednou, až přijde Pán, se naše starosti a žal zcela vytratí? Proč o tom píšete? Velmi kulturní vyspělé a relativně i bohaté Německo kdysi udělalo to nejhorší, co mohlo. Uvěřilo totiž vůdci, který sliboval rychlé řešení, ale nakonec po něm zbylo jen mnoho mrtvých a ruiny kdysi nádherných německých měst. Možná si říkáme, že my Češi jsme jiní a že se u nás nic podobného nemůže stát. Kéž by!

Na druhou stranu si však nelze nepovšimnout, že naše společnost je možná špatnou náladou už natolik nasáklá, že převládá kritičnost a negativismus, pasivita či rezignace nad ochotou měnit svět kolem sebe k lepšímu. Tím samozřejmě myslím snahu konkrétních jedinců, zfanatizovaného davu se spíš děším. Kdysi mě někdo nabádal, abych vstoupil do strany jednoho velmi bohatého Čecha – spekulant, který vydělal na burze miliardy a prý má recept na to, jak rychle zatočit v Čechách s korupcí a jak zajistit prosperitu. V té chvíli jsem si uvědomil, že onen překupník je vlastně svým způsobem ekonomický parazit. Zpozorněl jsem a odpověděl: „Víš, já nejsem zastáncem revolucí, ideální je, když společenské změny probíhají postupně. To ovšem neznamená, že jsem se současným marastem spokojen. Bojuji s tím ovšem jinak. Především sám vědomě nic nepáchám a bližním svým se snažím ukazovat cestu do Nebeského království, které nabízí lepší a smysluplnější cíl, než pozemský blahobyt, který slibují politici při každých volbách.“ Následoval úšklebek a mlčení. A jak by také ne, cesta do pekel je dlážděna samými dobrými úmysly, kdežto ta pravá cesta bývá často úzká a trnitá.

Ježíš pravil: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“ J 14,6 Ivo Kraus

Z kazatelského plánu

IX. neděle po svatém Duchu

Hospodine, kdo smí pobývat v tvém stanu, kdo smí bydlet na tvé svaté hoře? Ten, kdo žije bezúhonně, ten, kdo jedná spravedlivě, ten, kdo ze srdce zastává pravdu.

ŽALM 15,1,2

První čtení: Genesis 18,1–10a

Tužby pro dobu po Duchu svatém (III)

2. Za dar posvěcující milosti, abychom jako dědicové Kristovi v duchu a v pravdě Boha uctivali, modleme se k Hospodinu.
3. Aby naše lidsky nedokonalá modlitba byla přesto nebeskému Otci milá a vlídně jím přijatá, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, nauč nás vážit si tvého milosrdenství, které nám na každý den projevuješ, a pomoz nám usilovat o to, co je ve shodě s tvou vůlí! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Koloským 1,15–28

Evangelium: Lukáš 10,38–42

Verše k obětování: Žalm 54,8–9a

Verš k požehnání: Lukáš 8,15

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, když nás posilňuješ svým slovem a svátostmi, dej, aby celý náš život byl obětí, jejíž vůně je tobě příjemná! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 13, 25, 39, 43, 45, 51, 54, 105, 106, 290, 30

VŠECHEN LID MU VISEL NA RTECH

Všechen lid mu visel na rtech.

Co od něho chtěli slyšet, že mu viseli na rtech? „Pane, co mám dělat, abych byl spasen?“ ptá se celník.

Ptá se také bohatý mládenec, ptá se i Nikodém, člen židovské rady. Chtějí vědět, co je pro život podstatné, aby obstáli před Božím soudem, aby jejich život neskončil v nicotě a zoufalství, v odloučenosti od Boha. Měli v Ježíše důvěru, ačkoliv ještě nevěděli přesně proč. To vyjádřil až apoštol Petr: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ I sám Ježíš na Filipovu žádost: „Ukaž nám Boha Otce“ říká: „Filipe, tak dlouho už jsem s vámi a neznáš mne? Já a Otec jedno jsme.“ Ano sám mocný Stvořitel světa, původce života na zemi, přichází za člověkem, aby člověk nebloudil, ale mířil k záchraně života pro věčnost.

Proč mu dnes lidé nevisí na rtech? Koho jiného hledají? Kdo je pro ně autoritou? Je to snad jejich učitel, oblíbený básník, spisovatel, nebo jejich lékař? Jejich psychoanalytik, kartářka, věštkyně, astrolog? Nebo snad politik? Dnes, stejně jako lidé ve starověku se věnují sportu. Snad nejvíce respektují svého trenéra, aby jejich sportovní výkon byl co nejlepší, aby zvítězili na dráze, na hřišti, v bazénu, na moři nebo ve vzduchu, musí se podrobit jeho vedení.

Ježíš dnes můžeme přirovnat k trenérovi. K trenérovi života, abychom v životě zvítězili, nikoliv však na dráze, nebo na hřišti, ale v lidských vztazích, v usilování o věci, které ob stojí před Bohem, abychom místo vavřínového věnce obdrželi věčný život. „Co oko nevidalo, ucho

Nad Písmem

MARIE A MARTA

Již od malička se učíme rozeznávat velké a malé, černé a bílé, veselé a vážné. Vše je třeba použít na správném místě a v pravý čas. Brzy se však musíme vyrovnávat i s dalšími rozdíly: jsou tu chudí a bohatí, nemocní a zdraví, slabí a silní, čtyřkaři a jedničkáři. To vše lze ještě pochopit. Bůh dává každému podle svého uvážení. Máme být za to vděční a dělit se s druhými. Ale svět je ještě složitější. Střídá se tu přátelství a agrese, mír a válka, úspěch a porážka, radost a bolest, zisk a ztráta, život a smrt. Mnohé z těchto protikladů zjevně nevzešlo z tvůrčí ruky Boží. A přece „skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích – protože smíření přinesla jeho obět na kříži“ (Koloským 1,20). Ježíšova láska pojala i to, co bolí a zabíjí, a přetavila to v život.

I náš evangelijní text je plný rozmanitostí i protikladů. Jsou tu domácí a hosté, sestry Marie a Marta, muži, kteří studují Písmo a ženy, které se starají o jejich pohodlí; každý má hrát svou roli a plnit, co se od něj nábožensky a společensky očekává. Je tu cítit napětí mezi nasloucháním a konkrétní službou, mezi vírou a skutky.

V pozadí všeho je však jeden zásadní protiklad: mezi tím, co vyžaduje „doba“ a rozhodnutím pro Krista. Ježíš se nestaví jako ten, který ze

neslýchalo a člověku na mysl nepřišlo, to připravil Bůh těm, kteří jej milují“ říká apoštol Pavel.

Slyšel jsem mladíka, jak pyšně prohlášoval: „Mě nemusí nikdo poučovat, co mám dělat, já si se životem poradím sám“. Je to opravdu tak jednoduché? Proč je v tomto století rozumu tolik nešťastných, frustrovaných, opuštěných, závislých, uražených, obelhaných, okradených, zavražděných? Rozumný člověk, když si koupí drahý výrobek, třeba pračku, nebo auto, se nejprve seznámí s návodem k použití, aby výrobek správně používal, výrobek nepoškodil, nebo dokonce nezničil, nebo aby nedošlo k úrazu. Lidský život je mnohem více než drahý výrobek, nic dražšího člověk nemá. Jeho nesprávným užíváním můžeme nejen zničit svůj vlastní, ale i životy ostatních lidí a můžeme ztratit naději na věčný život. Proto také používáme návod k použití, jímž je v tomto případě Slovo Kristovo tak, jak nám jej zprostředkovali bibliční autoři v Písmu svatém.

Proč mu dnes lidé nevisí na rtech? Koho jiného hledají? Hledají vůbec někoho? Francouzská spisovatelka Simone de Beauvoir ve svém ateismu dospěla až k tomuto výroku: „Jaký smysl má život, když je přece tak radikálně určen ke zničení? Proč tady potom vůbec je? V poslední je všechno nesmyslné: krása života, skutky lidí, všechno. Život je absurdní“.

Zdá se vám to přehnané? Ona pouze domyslela všechny důsledky svého ateismu. Kdyby ateisté přemýšleli o svých životních postojích, sami by se

L 19,41-48

zhrozili svých východisek. Je zachraňuje jejich myšlenková nedůslednost. Když jsme chodili do ateistické školy, říkali nám, že hmota je věčná a k vysvětlení existence vesmíru žádného boha nepotřebují. Později se však ukázalo, že vesmír neexistoval vždycky, ale že má svůj počátek a vznikl tzv. velkým třeskem a to tak, že čas, prostor a hmota vznikly z ničeho v jediném okamžiku.

Jenomže zde vyvstává otázka, která trápila filozofy už ve starověku: Všechno, co začíná, má svou příčinu. To je tak jistá pravda, jakože 1+1=2. Jestliže tedy příčina není ve hmotě, musí být v Duchu. O tom, že vesmír nemá příčinu vzniku sám v sobě, ale byl stvořen Stvořitelem, vědí křesťané už 2 000 let. Apoštol Pavel napsal: „Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu“.

Když lidé přemýšlejí o jeho díle, mohou vidět jeho moc a božství.

Když lidé přemýšlejí o něm, o jeho díle a přijmou jej, poznávají, že to vede ku pokoji.

Pán se dal nad Jeruzalémem do pláče a řekl: „Kdybys poznal i ty, co vede ku pokoji!“

Někdy nám může také být do pláče, když vidíme, že naše město nepoznalo, co vede ku pokoji. Hovoříme s bližními, kteří dosud Krista nechtějí znát, veďme je k tomu, aby přemýšleli o jeho díle, ať mohou také vidět jeho moc a božství, aby nám nemuselo být do pláče, že nepoznali, co vede ku pokoji.

Petr Hladík

L 10,38-42

ni ke svobodě, k tomu být sám sebou, jít za hlasem srdce a nenechat se zadržet tím, kdo nás nenávidí ani tím, kdo nás miluje, to Ježíšovo pozvání tu zůstalo. Smíme je stále znovu přijímat v touze být s ním co nejvíce. Nemohu říci pořádek, to by byla zpupnost – je příliš mnoho věcí, které nás strhávají, náš duch je příliš vzdálený jeho Duchu všeobjímající lásky. Ale jsme na cestě do svobody, na cestě přijetí všech bolestných protikladů, cizích i svých hříchů, agrese a bezmocnosti u nohou toho, který je tichý a pokorného srdce. V něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích. U něho jsme sami sebou, jsme doma.

Slyšela jsem o mamince, která si, když jde nakupovat i s dětmi, stále opakuje: chleba, máslo, mléko. Jinak by na to podstatně zapoměla, když děti stále o něco žadoní. Je dobré mít na paměti: modlitba, rozjímání nad Bibli, společenství věřících. Tak dostáváme sílu ke službě; a dozvídáme se, jak a komu sloužit – a komu třeba taky ne. Světlá Košíčková

**Děkuji ti, Pane Ježíši,
za každého ze čtenářů Českého zápasu,
za redakční radu, za každého věřícího naší církve,
za každého křesťana na světě.
Děkuji ti, že smíme sedět u tvých nohou
a učit se od tebe snášet bolest
a směřovat k pravému smíření. Amen.**

MELANCHTHON, DÜRER...

Pokračování ze str. 1

tragédiím, které musel unést. Ale u svých portrétistů, včetně uznávaného rytce Hollara, vzbuzoval určitě takový respekt, že ho zpodobňovali jen s vážnou tváří.

Albrecht Dürer musel mít Philippa Melanchthona rád. Melanchthon, univerzální učenec, obsáhl snad všechny vědní obory své doby, avšak nebyl posledně náruživostí poznat všechno

poznatelné, nýbrž snahou dávat poznané v báni Boží dál svým žákům, a to všem! Nejmodernějším jsou od něj patrně jeho ekumenické postuláty, kterými předstihl svou dobu. A snad i naši dobu. Jeho velikou vizí byla jednota křesťanské církve oproštěné od všech nánosů, jednota na základě evangelia. Zřejmě si plně zaslouží označení „otec ekumeny“.

Pavla Váňová

KŘEŠŤANSKÝ POSTOJ K OCHRANĚ PŘÍRODY

Tento text vznikl jako zamyšlení nad podnětným článkem Inge Stahlové pod názvem "Ekologický hřích?" (Český zápas, 93/21). Je míněn jako podklad k diskusi o vztahu křesťanství k přírodě.

Písmo svaté k tomu poskytuje jistá vodítka. Podle knihy Genesis byl svět stvořen s Božím úmyslem, aby v něm vládli lidé: "I řekl Bůh: 'Učinme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptactvem, nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.'" (Gn 1,26) Tento antropocentrický princip se v biblických textech stále opakuje.

Uvedený text říká, že Bůh stvořil přírodu. Není obsažen ve stvořených tvorech či rostlinstvu, je od nich oddělen. Příroda proto není svatá, člověku není přikázáno, aby ji uctíval. Je mu dána do užívání. Člověk je nejen součástí, ale i vyvrcholením stvoření světa. Proto má výsadní postavení: není roven ostatním přírodním jevům, ale má nad nimi panovat.

Biblický antropocentrismus se ovšem týká člověka stvořeného k obrazu Božímu. Nemá povolení nakládat s přírodou podle svých sobeckých zájmů, ale brát si z ní v souladu s Božími zákony, včetně přírodních. Pokud je nerespektuje, příroda se obrací proti němu. Příklady bychom jistě našli i z nedávných povodní.

Panování člověka nad přírodou je upřesněno v příběhu o Adamovi a Evě. V Gn 2,15 je psáno: "Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Eden, aby ji obdělával a střežil." Člověk se stává Božím zahradníkem. Je spíš Božím pomocníkem, než suverénem nad přírodou. Je Bohu za zahradu zodpovědný.

Z příběhu o rajské zahradě víme, že obsahovala nejen dobré ovoce, ale i nebezpečné plody stromu poznání dobrého a zlého či záluďného hada. Také různou polní zvěř, pro rajského Adama zcela neužitečnou. Možná nás napadne, k čemu vlastně byli někteří živočišové stvoření - například takoví polní škůdci? Proč se v knize Genesis nevyskytuje doporučení, aby

škodnou či nebezpečnou zvěř člověk vyhubil? Odpověď zní, že biblický antropocentrismus není naivním antropomorfismem. Co starověký zemědělec hodnotil antropomorfně (křeček mu kradl obilí), vidí přírodovědec v širších souvislostech, jako součást ekosystému (křeček se nejen živí semeny trav, ale také likviduje hmyz, sám má své predátory, kteří by bez něj nepřežili), a proto se zasažuje o to, aby tento živočišný úplně nevyhynul (křeček polní patří v Čechách mezi ohrožené živočišné druhy).

Také člověk je součástí přírodního systému. Protože systém je tím stabilnější, čím větší je rozmanitost jeho prvků, lidstvo se nesnaží zcela vyhubit některý živočišný či rostlinný druh: neví, jaký dopad na člověka by měla jeho ztráta, nebo jestli některé z jeho vlastností nebudou v budoucnu užitečné. Pro zachování biodiverzity vznikly instituce jako genové banky, do nichž se ukládají semena rostlin a reprodukční materiál zvířat; tento cíl sledují též botanické a zoologické zahrady. Jsou to **Noemovy archy dneška na pomoc obnově přírodního prostředí v případě globální ekologické katastrofy.**

V péči o přírodu je velmi důležité ještě další hledisko. Gn 2,19-20 hovoří: "Když vytvořil Hospodin Bůh ze země všechnu polní zvěř a všechno nebeské ptactvo, přivedl je k člověku, aby viděl, jak je nazve. Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř."

Co člověk nemá pojmenované, to jakoby pro něj neexistovalo. Pojmenovávat znamená vytvářet pojmy. To obnáší též definovat jejich vzájemné vztahy, zkrátka zkoumat přírodní jevy a jejich zákonitosti. Žijeme v jazyce, a pojmové poznávání je neoddelitelnou součástí bytí. Není to jednorázový akt, ale nikdy nekončící děj... Proces poznávání přírodních jevů je institucionalizovaný jako věda. Přírodní vědy nejsou v rozporu s vírou v Boha, právě naopak: splňují úkol, který nám byl dán - poznávat přírodu, abychom s ní lépe hospodařili. Z asymetrického vztahu člověka a

Z NAŠICH SETKÁNÍ

Náboženská obec naší církve v Lounech si připomněla 598. výročí Husovy tragické smrti v Kostnici dvěma bohoslužbami.

První shromáždění se konalo 4. července u Husovy zvonice v Lenešicích. Bohoslužbu pod širým nebem sloužila lounská farářka Helena Smolová. Liturgii Dr. K. Farského doprovodil lounský chrámový sbor pod vedením Ivany Derflerové.

Shromáždění poděkovalo Pánu za svědka víry, který nás svým životem povzbuzuje k tolik potřebné reformě církve jak „v hlavě“, tak mezi prostými duchovními a laiky. Husův život je výzvou k autentickému následování Krista v naší době i v naší církvi, která se i svým názvem hlásí k Husovu odkazu.

V neděli 7. července jsme pokračovali v oslavách v lounském Sboru Dr. K. Farského. Při bohoslužbě jsme připomněli kromě M. Jana Husa také M. Jeronýma Pražského, husitské prvomučedníky zabitě při bouřích v Praze r. 1412 a další oběti náboženských nepokojů v našich zemích. Shromážděnou obec pak

OSLAVY HUSOVA VÝROČÍ V LOUNECH

u pomníku M. Jana Husa na náměstí v Lounech oslovil bratr Vladimír Hons, historik a člen náboženské obce. Také letos si pro nás připravil prezentaci jednoho z Husových listů. Zamyslel se především nad jeho úctou ke svobodě svědomí. Ocenili jsme vkusnou úpravu okolí Husova pomníku i projev úcty M. Janovi ze strany města položením květin. Je vidět, že město Louny nezapomíná na M. Jana. Občanům

Loun Hus věnoval jeden ze svých listů, jehož úryvek je vytesaný právě na lounském pomníku.

Potěšila nás přítomnost sestry Šplíchalové z místní evangelické církve, která svou účastí na shromáždění potvrdila, že Hus nepatří pouze jedné konfesi, ale spojuje křesťany napříč církvemi. Husovské oslavy jsme zakončili modlitbou s poděkováním za život a svědectví víry M. Jana.

Helena Smolová

TRADIČNÍ POCHOD VE FRÝDLANTU V ČECHÁCH

Dne 6. července uspořádala náboženská obec ve Frýdlantu v Čechách tradiční pochod. Pochody začala pořádat nová rada starších od roku 2009. Ten letošní se vztahoval k uctění mučednické smrti Mistra Jana Husa. Tradičně jsme se sešli ráno před farou a vzpomínkové putování začali společnou modlitbou. Cestou probíhaly společné diskuze o největším českém reformátorovi, mapující jeho život a dílo. Společné putování bylo ukončeno opět modlitbou. Příští den proběhla bohoslužba k uctění M. J. Husa.

Miroslav Lidmila

přírody, obsaženého v Písmu svatém, se poněkud vymyká středověký světec **František z Assisi, který viděl všechny živé tvory jako své bratry.** Při svých cestách kázal ptáčkům a přimlouval se zvířatům, dokonce i neživým přírodním jevům, oslovujíc je "sestro", "bratře":

"Ať tě chválí, můj Pane, bratr vítr a vzduch i oblaka, jasná obloha i každé počasí, kterým živiš své tvory. Ať tě chválí, můj Pane, sestra voda, která je velmi užitečná, pokorná, vzácná a čistá." (z modlitby **Chvalozpěv stvoření**) Příroda byla Františkovi sestrou - jak to vyjádřil G. K. Chesterton ve své Ortodoxii - "malou dovádívou sestřičkou, které je třeba se smát, stejně jako je třeba ji milovat".

Zcela jinak to vnímal pohanský antický svět. Na místě židovsko - křesťanského pojetí Boha stála panteistická koncepce Boha, obsaženého v přírodních věcech, které stvořil (tuto myšlenku využil K. Čapek v románu "Továrna na absolutno": převratný vynález proměňuje hmotu v energii, přičemž se uvolňuje v hmotě vázané "absolutno" - božská emanace, která pak pohání další děj románu).

V panteismu neplatí, že příroda byla stvořena kvůli člověku. Naopak - jelikož v ní je obsažena moudrost i posvátnost neosobního božstva - člověk musí přírodu uctívat. Proto se pohané modlili ke stromům či studánkám.

V dnešní době na tyto myšlenky navazuje **hnutí New Age** - široký proud duchovnosti postavený na panteismu. Člověk zde nemá výsadní postavení vůči přírodě, platí rovnocennost všech forem života se stejným právem žít a vyvíjet se. Člověk a žilžala jsou tedy dva rovnocenné živočišné druhy. V hypotéze, nazvané podle bohyně Gáia (jednoho z nejstarších božstev antického panteonu), jde o bytí Země jakožto entity prostoupené moudrostí a nadřazené člověku. Biolog J. Lovelock tvrdí, že Země je jeden velký organizmus, který si sám upravuje své prostředí. Ekologické krize jsou odplatou Gáii člověku za jeho bezohlednost. Z toho se vyvinulo kvazináboženství mnohých ekologicky smýšlejících lidí.

Hlubinná ekologie, kterou vyznává hnutí Greenpeace, aplikuje biocentrický princip na populační chování lidstva. Státy by měly upravit počet lidí na 100 milionů "při zachování současné kulturní rozmanitosti", tedy radikálně zredukovat populaci kontrolou porodnosti podle kvót pro jednotlivé země a kultury.

S určitou mírou zjednodušení lze říci, že na vztahu stvořitele a stvořeného - t. j. na jeho oddělenosti od stvoření či jednotě se stvořením - dodnes existují **dva základní přístupy k přírodě.**

a) Vztah člověka k přírodě jako hospodáře ke statku, se kterým má

rozumně nakládat. Platí antropocentrický princip: **příroda je zde kvůli člověku,** nikoliv naopak.

b) Vztah člověka k přírodě jako k autoritě. Platí biocentrický princip: **celek přírody je víc než člověk, všechny formy života jsou rovnocenné.** Do přírodních procesů se nemá zasahovat - tím by se jen narušila harmonie celku. Člověk má naopak sám sebe omezovat. Podle toho můžeme ochránce přírody kategorizovat na "hospodáře" a "uctíváče". Mezi těmito skupinami probíhá diskurz na tématech jako boj s kůrovcem, povodně atd.

Co s tím křesťanské církve?

1) Péče o přírodu je Božím příkazem, tudíž církve se mají v této věci angažovat, mají vychovávat k zodpovědnému a šetrnému postoji člověka - hospodáře vůči přírodě.

2) Křesťanským východiskem je antropocentrický princip: člověk má větší hodnotu než příroda.

Nedávno se v diskusi na webu objevil názor, že ubývající afričtí sloni mají větší hodnotu než přemnožení afričtí domorodci. Z takové "ochrany přírody" běhá mráz po zádech. Jako křesťané nesmíme pochybovat, že pokud například zákonem chráněný staletý dub spadne na bezdomovce, který pod ním ležel na lavičce, měl člověk větší hodnotu než onen strom, byť pod ním kdysi sedával Žižka či Komenský.

Libor Klenovský

ZPRÁVY

Dne 10. června t.r. oslavila naše členka n.o. v Holešovicích Marie Kodlová své 101. narozeniny. Vskutku, není to překlep, ale čirá skutečnost. Sestra je již v domově s péčí o seniory v Zdicích, protože ztratila zrak, ale duchem je to čilá paní, se kterou jsme prožily krásné odpoledne, plné radosti. Samozřejmě, s večerí Páně. Zahrnuły jsme jí dárečky – hlavně bonbony, které nesmírně miluje. Je to radost, se kterou se s vámi všemi rádi dělíme a přejeme si, abychom si mohly rozdávat touto cestou jen radostné zprávy. Bůh vás provázej po celé léto slunečnými dny (jistě nastanou) a prožijte hodně radosti.

Eva Ševčíková, duchovní v Praze Holešovicích

Dne 3. července byla zahájena výstava pastelů br. faráře ThMgr. Lumíra Čermáky. Výstava byla instalována v Muzeu dopravy Bratislava, Šancova 1/a. Za velké účasti ji uvedl biskup Jan Hradil a ředitel muzea. Za doprovodu harmoniky Ing. Petraty a folklorních zpěvaček jsme prožívali krásu, radostnost, v pravém slova smyslu radost ze stvoření. Příslušníci naší církve děkují. Protože biblická hodina, která probíhala, byla završena účastí na výstavě.

DR Bratislava

Ústřední rada Církve československé husitské vyhláší výběrové řízení

na místo pracovníka/pracovnice personálního odboru.

Základní předpoklady:

- minimálně středoškolské vzdělání s maturitou
 - znalost obecně platných právních předpisů v oblasti personalistiky
 - duchovní Církve československé husitské nebo členství v této církvi
- Příhlášky s životopisem zasílejte na adresu ÚR ČČSH, Wuchterlova 5, Praha 6, 160 00 nebo na emailovou adresu ustrednirada@ccsh.cz nejpozději do 30. září 2013

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

DVĚ SESTRY

Určíte-li správně, které z následujících vět, vztahujících se k textu L 10,38-42, jsou pravdivé, získáte písmenka do tajenky.

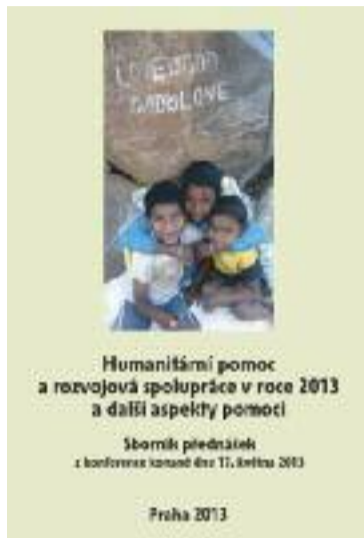
1. Sestry, o kterých je tento příběh, žily ve vesnici Betanie. ANO (S) NE (N)
2. Jmenovaly se Marie a Alžběta. ANO (J) NE (P)
3. Měly bratra Lazara. ANO (R) NE (U)
4. Jednoho dne je navštívil Ježíš. ANO (Á) NE (E)
5. Jedna ze sester měla plné ruce práce. ANO (V) NE (L)
6. Prala totiž právě velké prádlo. ANO (H) NE (N)
7. Sestra jí však nechtěla pomoci, protože byla líná. ANO (S) NE (Á)
8. Sedla si Ježíšovi k nohám a poslouchala jeho slovo. ANO (V) NE (I)
9. Její pilná sestra se na ni kvůli tomu zlobila. ANO (O) NE (Y)
10. Nechtěla si však na ni stěžovat. ANO (Š) NE (L)
11. Pán Ježíš dal ale za pravdu té, která v tu chvíli nepracovala. ANO (B) NE (M)
12. Řekl, že zvolila správně – to, co v tu chvíli bylo nejdůležitější. ANO (A) NE (E)

(Řešení z minulého čísla: Jdi a jednej také tak.)

Jana Krajčřířiková

Sborník přednášek

Milé sestry a bratři, rádi bychom vás informovali o nedávno vydaném sborníku z konference **Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce v roce 2013 a další aspekty pomoci**, který si můžete objednat v knihovně Husova institutu teologických studií, Roháčova 1305/66, 130 00 Praha 3 – Žižkov; e-mail: knihovna.hits@husiti.cz.

Koncerty u sv. Mikuláše

- 22. 8. - 17 hodin
Telemann, Bach, Mozart, Händel
F. Šťastný – varhany, cembalo, V. Vlna – hoboj
- 23. 8. - 17 hodin
Dvořák, Bach, Vivaldi, Buxtehude
M. Šestáková – varhany, A. Vršinská – mezzosoprán
- 23. 8. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra Y. Škvárová – mezzosoprán, M. Laštovka – trubka
- 24. 8. - 17 hodin
Bach, Telemann, Mozart, Franck
Z. Němečková – varhany, P. Příbyl – viola
- 24. 8. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra, Y. Škvárová – mezzosoprán, M. Laštovka – trubka
- 25. 8. - 17 hodin
Mozart, Beethoven, Bizet, Haydn
Pražské Dechové Kvinteto J. Machat – flétna, J. Likin – hoboj, V. Mareš – klarinet, M. Wichterle – fagot, J. Vobořil – lesní roh
- 25. 8. - 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Koncert pro varhany a orchestr
Camerata Pragensis Orchestra, A. Bárta – varhany
- 26. 8. - 14 hodin
Benefiční koncert – zdarma
King Edward VI High School for Girls (UK)
- 26. 8. - 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Koncert pro varhany a orchestr
Camerata Pragensis Orchestra, A. Bárta – varhany
- 27. 8. - 17 hodin
Bach, Händel, Dvořák, Mendelssohn-Bartholdy
J. Kalfus – varhany, Y. Škvárová – mezzosoprán
- 28. 8. - 17 hodin
Pachelbel, Bach, Buxtehude, Franck
J. Prokop – varhany, M. Laštovka – trubka

Z EKUMENY

EU PRO NÁBOŽENSKOU SVOBODU

Rakouský ministr zahraničí Spindelegger uvítal přijetí směrnic Evropské rady o náboženské svobodě, jež byly vypracovány z rakouské iniciativy. Řekl, že právě v poslední době lze pozorovat dramatický nárůst náboženských konfliktů a násilí v řadě regionů světa. Směrnice o náboženské svobodě jsou součástí nové politiky lidských práv Evropské rady. Rakousko podpořilo jejich přípravu několika setkáními na úrovni expertů. Obsahují konkrétní pokyny pro podporu mezináboženského dialogu a spolupráce s občanskou společností a nabízejí základ pro vybudování mechanismů včasného varování v rámci EU.

„EU prostě nesmí trpět potlačování náboženství,“ řekl ministr. Rakousko bude dbát o to, aby se směrnice EU účinně prosazovaly a bránila se náboženská svoboda.

Res Claritatis

JE DOBRÉ, KDYŽ KARDINÁLOVÉ DUKA, VLK ČI BISKUP MALÝ NASTAVUJÍ ZRCADLO DĚNÍ NA SLOVENSKU

Rozhovor s církevním analytikem Imrichem Gazdou rok po odvolání arcibiskupa Róberta Bezáka

Uplynul rok od odvolání arcibiskupa Róberta Bezáka, ale přesto není oficiálně jasné proč. Je alespoň díky neoficiálním zprávám jasnější, proč musel odstoupit?

Skloňovalo se více důvodů, ty nejzávažnější hovořily o různých morálních pochybeních. Přesto, že na ně Bezákovi kritici kladli důraz a že je prověřovali zkušení novináři, kteří jsou věřící a znají vnitrocírkevní prostředí, ani jeden z nich nebyl potvrzen. Naopak, kardinál Duka pro váš portál přímo řekl, že Bezák nebyl odvolán na základě nějakého morálního deliktu, ale že celá kauza vypovídá o slovenské politicko-církevní-náboženské situaci. Tato slova jsou velmi zásadní a výmluvná.

Myslíte, že papež František by mohl jeho případ přehodnotit? Z více stran je slyšet, že o případu ví...

Samozřejmě, Bezákův případ může být revidovaný. I když papežové nemění rozhodnutí svých předchůdců velmi často. František však ukázal chuť měnit věci, které nefungují, přičemž o dění v církvi nechce vědět jen zprostředkovaně přes úřady římské kurie anebo nunciatury, ale podle možností přímo. Nedávno měl s papežem o Bezákově případu hovořit kardinál Duka, seznámit se měl i s peticí, kterou podepsalo 15 000 lidí, takže je zřejmé, že se cosi děje. **V srpnu skončí emeritnímu trnavskému arcibiskupovi tzv. sabatický rok, co ho čeká potom?**

Ideální by bylo, kdyby byl Bezák zařazený do normálního církevního života co nejdříve, ještě před skončením sabatického roku. Jako člověk, který sloužil církvi už za totality a i v pozici církevního hodnostáře dokázal přinášet evangelium do „existenciálních periferií“, o kterých hovoří papež František, nemůže zůstat jen tak pohozený na ulici. Dobrá vůle je však potřebná na obou stranách.

Bezákův návrat do Trnavy je asi vyloučen, mohl by ale působit v zahraničí, například v Česku? Kdo by mu musel takové místo nabídnout?

V poslední době se velmi hovoří o pozici apoštolského nuncia, která je spjatá s arcibiskupským úřadem, který už Bezák má. O jeho dalším působení však musí rozhodnout papež a následně ho informovat, ať už osobně nebo přes nuncia na Slovensku.

Situace od začátku budí značné emoce, jak případ změnil slovenskou katolickou církev? Světící pražský biskup Václav Malý například otevřeně v rozhovoru pro Českou televizi řekl: „Hlavně to rozdělilo slovenskou společnost a slovenskou církev. Ty důsledky nejsou dobré.“ Je dobré, že kardinálové Duka, Vlk či biskup Malý nastavují zrcadlo dění na Slovensku. Situaci u nás znají a zároveň od ní mají potřebný odstup. Kauza Bezák zakývala slovenskou církvi tak silně, jak to nikdo nečekal. U mnohých věřících vyvolala potřebu ptát se a projevat svůj názor. Lidé se stali vnímavější k tomu, co se v církvi děje, kdo jak koná, jaká rozhodnutí se přijímají. Kromě mnoha vnitřních zranění a zklamání je zde stále mnoho nedořečeného...

Co by podle Vás celou situaci nejlépe zklidnilo?

Papež František často hovoří o vzájemné otevřenosti, milosrdenství a pokoře. To je recept pro všechny aktéry kauzy. K chybám došlo na obou stranách. I když konstitutivním prvkem církve je jednota, neměl by se budovat její falešný obraz. Nezbytná je i spravedlnost. Odpovědnost by měla být vyvozena vůči všem, kteří úmyslně selhali bez ohledu na to, kde v celém případě stojí.

Christnet.cz – Portréty a rozhovory/Vít Luštinec

UGANDSKÝ VYMÍTÁČ DĚBLA PŘILÁKAL VE VARŠAVĚ SKORO 60 000 LIDÍ

Téměř 60 000 lidí přilákala ve Varšavě na svůj obřad ugandský kněz Jean-Baptiste Bashobora, který se specializuje na údajné léčitelství pomocí vymítání ďábla. Jeho obřadu se podle agentury AFP v sobotu večer zúčastnila i řada vozičkářů. Léčitel uspořádal s pomocí místního biskupa Henryka Hosera seanci na stadionu ve varšavské čtvrti Praga, kde byl k tomuto účelu vztyčen mohutný kříž o výšce 15 metrů a postaven oltář ve tvaru srdce.

„Má pověst léčitele, který zbabílil ďábla hodně lidí. Jsem bývalá alkoholička a přišla jsem v naději, že budu definitivně zbavena tohoto zla,“ svěčila se 54letá Barbara Arendarská, která prý přestala pít alkohol před deseti lety. Jak ale říká, ještě potřebuje duchovní pomoc. „Slyšeli jsme, že vymítá různé zlo, tělesné i duchovní,“ zdůvodnil svou účast 44letý zemědělec Robert Debek.

Christnet.cz

